

Personer lagförda för brott

2005

RV0201

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Rättsväsende

A.2 Statistikområde

För brott lagförda personer

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Statistiken över personer lagförda för brott är en del av den officiella statistiken inom rättsväsendet som behandlar statistik om brott och brottslingar (Kriminalstatistik). Statistiken omfattar fällande domar i tingsrätt, godkända utfärdade strafförelägganden och meddelade åtalsunderlåtelse.

A.4 Beställare

Myndighet: Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

Kontaktperson: Louise Ekström och Staffan Johansson

Telefon: 08-401 87 42, 08-401 87 52, 08-401 87 51

Telefax: 08-401 87 53

e-post:

louise.ekstrom@bra.se

staffan.johansson@bra.se

A.5 Producent

Myndighet: Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

Kontaktperson: Louise Ekström och Staffan Johansson

Telefon: 08-401 87 42, 08-401 87 52, 08-401 87 51

Telefax: 08-401 87 53

e-post:

louise.ekstrom@bra.se

staffan.johansson@bra.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Utlämning av uppgifter som är nödvändiga för framställningen av rättsstatistiken regleras i förordningen (1970:517) om rättsväsendets informationssystem, förordningen (1971:933) om rättsstatistiken, strafföreläggandekungörelsen (1970:60) och ordningsbotskungörelsen (1968:199) samt polisdatalagen (1998:622).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns vidare särskilda regler

för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik. Behandling av personuppgifter om lagöverträdelser för forskning regleras i lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.

A.8 Gallringsföreskrifter

Uppgifterna i personregistret skall gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål enligt 6 § Lagen om vissa personregister för officiell statistik

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering berör statistiken över personer lagförda för brott

A.10 Syfte och historik

Syftet med statistiken över personer lagförda för brott är att beslysa strukturen, omfattningen och utvecklingen av den brottslighet som kan konstateras genom lagföringsbeslut, dvs. domar, strafförelägganden, åtalsunderlåtelse och ordningsbot. Statistiken skall även ge en bild av påföljdernas inriktning, omfattning och utveckling. Statistiken redovisar därutöver hur de lagförda personerna fördelar sig på ålder, kön och efter olika regionala indelningar.

Statistik över personer lagförda för brott har kontinuerligt förts från 1830-talet. Statistiska centralbyrån (SCB), tidigare tabellverket, skötte produktionen av statistiken till och med 1995 års statistik. Därefter övertog Brottsförebyggande rådet ansvaret för statistikproduktionen. Statistiken har under årens lopp påverkats av olika förändringar i bl.a. lagstiftning och statistikrutiner. Dessa påverkningar har i vissa fall gett effekter på statistikens jämförbarhet över tid (se avsnitt 4.1 Jämförbarhet över tid).

A.11 Statistikanvändning

Statistiken över personer lagförda för brott har många olika användare och användningsområden:

- Justitiedepartementet, Rikspolisstyrelsen, Riksåklagaren, Domstolsverket, Kriminalvårdsstyrelsen, Migrationsverket, Skatteverket, Naturvårdsverket, Socialstyrelsen: vid planering och uppföljning av den egna verksamheten.
- Justitie- och lagutskottet: som underlag vid utskottens behandling av propositioner och motioner.
- Brottsförebyggande rådet, kommittéer, utredningar, kriminologiska institutionen vid Stockholms universitet: som underlag för forsknings- och utredningsarbete.
- Massmedier, allmänhet, m.fl.: allmän information om personer som lagförs för brott.

A.12 Uppläggning och genomförande

Lagföringsstatistiken är en totalundersökning. Underlaget bygger på de uppgifter som registreras vid åklagarmyndigheter och domstolar. Rikspolisstyrelsen (RPS) handhar leveransen av uppgifter om domar till BRÅ. Uppgifter om tingsrättsdomar skickas till RPS på elektronisk väg via domstolarnas ärendehanteringssystem (Vera), samt när det gäller överrättsdomar på papperskopior. RPS samlar in uppgifterna och levererar dessa vidare till BRÅ på elektronisk väg en gång i månaden.

Uppgifter om meddelade åtalsunderlåtelse levereras direkt till BRÅ på elektronisk väg ifrån Riksåklagaren (RÅ) som samlar in uppgifter via

åklagarväsendets brottmålsdiarium, BRÅDIS.

Uppgifter om godkända strafförelägganden levereras till BRÅ på elektronisk väg från Riksåklagaren (RÅ) via åklagarnas system för strafförelägganden, Envis.

Materialet kontrolleras och rättas innan det laddas ned i BRÅ:s databas.

Polismyndigheterna och tullen skickar uppgifter som rör utfärdade och godkända ordningsbot till en speciell enhet på RPS, som sammanställer uppgifterna och levererar dem till BRÅ.

Statistiken över personer lagförda för brott framställs årsvis under april-maj månad efter redovisningsårets utgång.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det pågår ett omfattande utvecklingsarbete inom rättsväsendet av de system från vilka grunduppgifter inhämtas till produktionen över lagföringsstatistiken. Under de närmaste åren kommer flertalet av de system som idag levererar uppgifter till Brå att bytas ut. Fr.o.m. år 2007 kommer uppgifter om strafförelägganden och åtalsunderlåtelse ska levereras till BRÅ via åklagarnas nya verksamhetsstöd Cåbra. Fr.o.m. år 2008/2009 planeras att uppgifter om domar i samtliga instanser ska levereras direkt till BRÅ på elektronisk väg via domstolarnas nya IT-baserad verksamhetsstöd Vera.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Se punkt A.10 Syfte och historik

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Lagföringsstatistiken innehåller uppgifter om samtliga personer som lagförts för brott. Huvudsakligen redovisas antalsberäkningar av lagföringsbesluten uppdelat på olika variabler, t.ex. brottstyp, kön och ålder.

1.1.1 Objekt och population

Statistiken innehåller uppgifter om samtliga straffmyndiga personer som har lagförts för brott under ett kalenderår.

Huvudobjekt i statistiken är en *lagförd person*. Med en lagförd person avses i statistiken en person som har förklarats skyldig till brott genom dom i tingsrätt eller genom ett åklagarbeslut om att utfärda strafföreläggande respektive meddelade åtalsunderlåtelse samt genom ett ordningsbotsföreläggande i Sverige (redovisas separat). En person kan lagföras flera gången under ett år och räknas i statistiken det antal gånger som han eller hon har lagförts (bruttoredovinning).

Domar i tingsrätt

Med dom i tingsrätt avses fällande domar i brottmål. Frikämnade domar ingår således inte i statistiken över lagförda personer. Vidare omfattar statistiken enbart domar från första instans (tingsrätt). Detta innebär att personer som först frikänts i tingsrätten, och därefter döms för brott i högre rättsinstans (hovrätten eller Högsta Domstolen) inte ingår i statistiken. Om en dom avser flera personer redovisas varje person (domslut) som en enskild enhet i statistiken.

Åtalsunderlåtelse

Med åtalsunderlåtelse avses beslut av åklagare som innebär att en person inte åtalas enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken (RB), lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL) och lagen (1988:870) om vård av missbrukare (LVM).

Strafföreläggande

Med strafföreläggande avses böter och/eller villkorlig dom utfärdad av åklagaren beträffande brott för vilket det inte finns föreskrivet svårare straff än böter (dock ej normerande böter). Enbart strafförelägganden som har godkänts av den tilltalade ingår i statistiken.

Ordningsbot

Med ordningsbot avses böter utfärdade av polisman eller åklagare beträffande brott för vilket det inte förskrivs annat straff än penningböter och för brott för vilket ordningsbot bestämts i särskild ordning (48 kap. 13 och 14 §§ rättegångsbalken). Enbart godkända ordningsbotsförelägganden redovisas i statistiken.

Brott och Påföljd

I statistiken redovisas samtliga *brottsmålpåföljder* liksom tillämpning av fri från påföljd (34 kap. 1 § 1 p. BrB och 30 kap. 6 §) och påföljdseftergift (29 kap. 6 § BrB). *Brottsredovisningen* omfattar samtliga brott mot brottsbalken och specialstraffrättsliga författningar. Försök, förberedelse, stämpling och medverkan till brott redovisas tillsammans med de fullbordade brotten.

En person kan lagföras för flera brott i en lagföring och redovisningen av brott i statistiken ges därför enligt huvudbrottsprincipen. Detta innebär att endast det grövsta brottet (det brott som har det strängaste straffet i straffskalan) redovisas i statistiken i de fall en person har flera brott i en lagföring. Denna princip gäller även för redovisningen av påföljder. Det vill säga att den mest ingripande påföljden redovisas i statistiken, i det fall domstolen dömt en person till flera olika påföljder. Undantag gäller dock om det förekommer referenser angivna mellan brott och påföljd. Om en specifik påföljd refererar till huvudbrottet i domen kommer denna påföljd att redovisas som huvudpåföljd, även om det i domen finns en mer ingripande påföljd utdömd för ett annat brott som inte är huvudbrott.

1.1.2 Variabler

Nedan följer en lista på de variabler som finns i registret över lagförda personer uppdelat på objekten domar och slutliga beslut, strafförelägganden och åtalsunderlåtelse. Alla variabler används inte för uttag av statistiktabeller.

Domar och slutliga beslut:

- Doms-/beslutsdatum
- Typ instans
- Domstolsnummer
- Målnummer

- Lagakraftdatum/ datum för överklagande till överrätt
- Personidentifikation (person- eller samordningsnummer)
- Kön
- Ålder vid beslut om fällande dom
- Rättshjälp (ja/nej)
- Ombud (ja/nej)
- Offentlig försvarare (ja/nej)
- Personutredning (ja/nej)
- Beslut om utvisning (ja/nej)
- Påföljd /beslutets innebörd
- Förordnande
- Antal brott
- Tid för brottet/-en
- Brottslagrum
- Andra lagrum som har åberopats i domen

Strafförelägganden:

- Strafföreläggandets diarienummer (bestående av kod för åklagarmyndighet, löpnummer och år för beslut)
- Åklagarmyndighet
- Datum för utfärdande
- Datum för godkännande
- Polismyndighet
- Personidentifikation
- Kön
- Ålder vid beslut om utfärdande
- Antal dagsböter
- Belopp
- Villkorlig dom
- Antal brott
- Tid brottet/-en
- Brottslagrum

Åtalsunderlåtelse:

- Datum för beslut
- Åklagarmyndighet
- Diarienummer
- Polismyndighet
- Personidentifikation
- Medborgarskap
- Kön
- Ålder vid beslut om meddelande
- Åtalsunderlåtelseskäl
- Antal brott
- Tid för brottet/-en
- Brottslagrum

1.1.3 Statistiska mått

Lagföringsstatistiken redovisas i huvudsak efter antalsberäkningar uppdelade på olika redovisningsvariabler.

Procent används för att beräkna en viss företeelses andel av totalen (t.ex. andelen kvinnor av samtliga lagförda personer).

Aritmetiskt medelvärde används för beräkning av genomsnittlig utdömt fängelsestid under ett statistikår för olika typer av brott samt totalt sett (livstidsstraff sätts till 10 år för att kunna beräkna medelvärdet).

Statistiken över lagförda personer redovisas brutto, det vill säga en person redovisas varje gång som personen har lagförts för brott under året.

Nettoredovisning används i vissa tabeller för att beräkna antalet personer som lagförts någon gång under ett kalenderår oavsett antalet gånger och antalet brott som en person blivit dömd för under året.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Följande variabler i lagföringsregistret används som redovisningsgrupper i lagföringsstatistiken:

Region:

Landet

Län

Tingsrätt

Åklagarmyndighet

Brottstyp:

Brottslagrum

Brott

Huvudbrott

Tidsperiod:

Kalenderår

Lagföringstyp:

Domslut i tingsrätt

Strafföreläggande

Åtalsunderlåtelse

Ordningsbot

Påföljd:

Påföljd

Huvudpåföljd

Förordnande

Fängelsestidens längd (utdömd strafftid)

Böternas art

Antal dagsböter

Bötessumma för penningböter

Övrigt:

Kön

Ålder vid lagföringsbeslutet

Tidsrymd för brottet (år då brottet är begånget)

Antal lagföringar under de senaste tio åren

Skäl för beslut om åtalsunderlåtelse (tillämpat lagrum)

Typ av förseelse vid ordningsbot (t.ex. fortkörning på 20-50 väg <=15 km)

1.1.5 Referenstider

Statistik över personer lagförda för brott ges ut årligen. Referenstiden avser tidpunkten för lagföringsbeslutet, vilket innebär att brottstillfället kan ligga före referenstiden.

1.2 Fullständighet

Se punkt 2.2.2 Ramtäckning

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över personer lagförda för brott utgör en totalundersökning. Trots detta representerar inte statistiken några exakt fastställda värden. Statistikens tillförlitlighet och jämförbarhet över tid påverkas av olika faktorer. Det är framförallt vid registrering och bearbetningen av uppgifterna som felaktigheter kan uppstå. Kontroller genomförs regelbundet för att minimera dessa fel. Mörkertalet utgörs främst av de ärenden som inte har levererats till BRÅ när statistiken framställs.

2.2 Osäkerhetskällor

-

2.2.1 Urval

Ej relevant – totalundersökning

2.2.2 Ramtäckning

I statistiken över personer lagförda för brott redovisas endast de brott som kommit till rättsväsendets kännedom. Statistiken avser inte att mäta den faktiska brottsligheten, utan den brottslighet som kan konstateras genom domar, strafförelägganden, åtalsunderlåtelse och ordningsbotsförelägganden i Sverige.

Rampopulationen utgörs av samtliga lagföringar under ett kalenderår, vilket stämmer väl överens med målpopulationen. Mörkertalet utgörs främst av de ärenden som inte har levererats till BRÅ när statistiken tas fram. Ordningsbot från tullen ingår dock inte i statistiken.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna om lagförda personer bygger på de uppgifter som åklagarna och domstolarna registrerar i sina system. I statistiken förekommer felklassificeringar orsakade av skrivfel, felbedömningar m.m.

Rimlighetskontroller genomförs rutinmässigt på BRÅ för att minimera dylika felkällor.

2.2.4 Svartsbortfall

Ej relevant – registerundersökning.

2.2.5 Bearbetning

Uppgifterna om lagförda personer handhas av flera olika personer och system. Tillförlitligheten i materialet är beroende av att uppgifterna som levereras är riktiga och att BRÅ får tillgång till samtliga uppgifter. Fel som uppstår i samband med hanteringen beror bl.a. på felskrivningar, att ofullständiga

uppgifter lämnats in eller att den optiska avläsningen inte har fungerat.

Materialet kontrolleras alltid att minska de fel som uppstått vid registrering, inläsning och bearbetning med hjälp av kontrollprogram som gör olika typer av rimlighetskontroller. En slutlig kontroll av materialet görs efter statistiktabeller har framställts.

2.2.6 Modellantaganden

Ej relevant.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ej relevant – totalundersökning.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningsfrekvens: statistiken över lagförda personer framställs årsvis.

Publiceringsfrekvens: statistiken publiceras i årsboken Kriminalstatistik.

Uppgiftsinsamlingsfrekvens: statistikunderlaget avseende domar levereras till BRÅ månadsvis, åtalsunderlåtelse och strafförelägganden levereras dagligen och leveranserna av ordningsbot sker en gång per år.

3.2 Framställningstid

Statistiken över lagförda personer framställs runt fyra-fem månader efter referensperiodens utgång. Runt tre månader utgör väntetid för att få in samtliga uppgifter.

3.3 Punktlighet

Omorganisationer, omläggningar i uppgiftslämnarnas administrativa rutiner och omläggningar av BRÅ:s produktionssystem har orsakat störningar i produktionen. Från och med år 1998 har normala produktionstider hållits.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Verksamheten hos de olika myndigheterna inom rättsväsendet, förändras över tid. Förändringarna kan bero ändringar i lagstiftningen, förändringar i påföljdssystemet, omorganisationer inom rättsväsendet eller andra förändringar i rättsväsendets insatser, resurser eller gängse praxis. Allt detta kan påverka statistiken. Statistik över personer lagförda för brott har förts sedan 1830-talet. Åtskilliga förändringar inom rättsväsendet har skett under åren. Ju längre tidsperioder som analyseras, desto troligare är det att förändringar skett som påverkar jämförbarheten över tid. Nedan följer en sammanställning av några förändringar inom rättsväsendet och av statistikrutiner som i större eller mindre grad har påverkat statistiken över personer lagförda för brott.

År 1972 ansluts rättsväsendet till RI-systemet vilket innebär en omfattande omläggning av statistikrutinerna. I och med anslutningen till dessa system ligger primärhandlingen (t.ex. domen) direkt till grund för statistiken, vilket innebär en förbättring jämfört med tidigare rutiner. Samtidigt ändras sättet att bestämma huvudbrott.

Från och med år 1987 redovisas endast godkända strafförelägganden utfärdade under statistikåret mot tidigare godkända under statistikåret. Effekten av

ändringen är att något färre strafförelägganden redovisas än tidigare, på grund av tiden mellan utfärdande och godkännande.

Från och med år 1990 (och före år 1979) redovisas åtalsunderlåtelse mot färre författningar jämfört med åren 1979-1989 då statistiken innehöll uppgifter om åtalsunderlåtelse för vissa lindriga brott (framförallt mot vägtrafikförfattningar).

Från och med år 1994 har domstolarna successivt infört ett nytt ärendehanteringssystem (MÅHS). Tidigare skickade domstolarna kopior på domar till RPS där en optisk inläsning av domarna gjordes. Införandet av det nya systemet innebär att uppgifterna i stället registreras maskinellt, vilket gör att de fel som orsakas av den optiska inläsningen försvinner. Ett fåtal domstolar var ännu inte anslutna till systemet år 1998.

BRÅ tog över bearbetning och produktion av rättsstatistiken från Statistiska centralbyrån (SCB) från och med 1995 års statistik. Ett nytt produktionssystem med en relationsdatabas har byggts upp och något förändrade rutiner har införts. Omläggningen torde endast ha påverkat statistiken marginellt.

Från och med år 1997 kan villkorlig dom enskilt eller i kombination med böter utfärdas genom strafföreläggande.

Åklagarna har successivt under år 1998 infört ett nytt redovisningssystem (EnVis). Uppgifterna om strafförelägganden samlas i och med detta in av Riksåklagaren (RÅ) på elektronisk väg och sänds på samma sätt vidare till BRÅ. Den elektroniska distribueringen av data gör att tiden från det att ett strafföreläggande godkänts till det att BRÅ får kännedom om detta förkortas. Det innebär att något fler strafförelägganden än tidigare inrapporteras innan statistiken tas ut. Statistiken påverkas dock endast marginellt av detta.

År 1999 tillkom fler nya påföljder: samhällstjänst i samband med villkorlig dom, ungdomstjänst i samband med överlämnande till vård inom socialtjänsten och slutna ungdomsvård. Tillkomsten av påföljden slutna ungdomsvård gör att siffran över antalet ungdomar dömda till fängelse inte utan vidare kan jämföras med tidigare år.

Från och med mars respektive oktober år 1999 kan brott mot större antal författningar än tidigare medföra ordningsbot, vilket påverkar antalet ordningsbot. Det kan också ha effekter på antalet strafförelägganden, då ett antal brott som tidigare skulle ha medfört strafföreläggande i stället beivras genom ordningsbot.

Från och med år 2000 levereras uppgifter om åtalsunderlåtelse på elektronisk väg direkt från Riksåklagaren (RÅ) i stället för som tidigare via Rikspolisstyrelsen (RPS). De två viktigaste effekterna av denna omläggning är att statistiken över åtalsunderlåtelse nu omfattar fler författningar än tidigare och att definitionen av en åtalsunderlåtelse har förändrats något.

Under år 2002 förelåg det ett systemfel hos Tullen, vilket medförde att man tillfälligtvis under detta år blev tvungen att utfärda strafförelägganden för brott som vanligtvis beivras med ordningsbot (t.ex. ringa tullbrott). Systemfelet påverkar statistiken över antalet strafförelägganden år 2002, som under detta kom att öka med 7 procent eller 2 700 strafförelägganden i jämförelse med år 2001. En större del av ökningen omfattar strafförelägganden som utfärdats av

tullverksåklagare och kan härledas till nämnda systemfel .

Under år 2002 inrapporterades vissa felaktiga uppgifter i åtalsunderlåtelse som rörde narkotikabrott till Brå. På grund av ett fel i åklagarnas ärendehanteringssystem Brådis att kom åtalsunderlåtelse som avsåg ringa narkotikabrott att inrapporteras som narkotikabrott av normalgraden. Den felaktiga inrapporteringen har medfört att lagföringsstatistiken för år 2002 överskattar antalet personer som meddelats åtalsunderlåtelse för *narkotikabrott av normalgraden* på bekostnad av motsvarande antal för *ringa narkotikabrott*. Åtalsunderlåtelse som rör övriga typer av huvudbrott har påverkats obetydligt av felaktigheterna och felrapporteringen har ingen påverkan alls på antalet meddelade åtalsunderlåtelse totalt sett¹. Felaktigheterna har med hjälp av ÅM:s försorg kunnat åtgärdas och tabeller med korrigerade uppgifter kan beställas från Brå.

Från och med år 2004 erhöll RI-systemet på Rikspolisstyrelsen (RPS), som är det system som förmedlar information från domstolarna till Brå, uppgifter om domar och slutliga beslut från Domstolsverkets nya verksamhetssystem för handläggning av domar i tingsrätt. Det nya systemet, kallat Vera, ersätter det tidigare MÅHS-systemet. Enligt tester som gjorts har systemskiftet inte haft någon påverkan på statistiken över lagförda personer.

Den 1 april 2005 trädde en ny sexualbrottslagstiftning (6 kap. BrB) i kraft. Syftet med den nya lagstiftningen är dels att förstärka och tydliggöra varje människas absoluta rätt till sexuell integritet och självbestämmande, dels att på olika sätt lyfta fram och förstärka skyddet för barn och ungdomar som utsätts för sexuella kränkningar. Den nya lagstiftningen innebär väsentliga ändringar i flera bestämmelser, men också tillkomsten av helt nya bestämmelser. Därutöver innebär lagändringen bland annat att kravet på dubbel straffbarhet tas bort och att preskriptionstiden för vissa sexualbrott mot barn förlängs. Ändringen i lagstiftningen innebär att man inte utan vidare kan jämföra antalet lagförda för olika sexualbrott år 2005 med antalet tidigare år.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Stora svårigheter är förenade med jämförelser av lagföringsstatistiken i ett internationellt perspektiv. Statistiken påverkas av faktorer som rutiner för registrering, insamlings- och bearbetningsrutiner, lagstiftningens utformning, anmälningsbenägenhet liksom av polisens insatser, resurser och prioriteringar och arbetet vid åklagare och domstolar. En gemensam standard för internationella jämförelser saknas för närvarande.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Övrig statistik inom rättsväsendet (t.ex. anmälda brott, uppklarade brott, personer misstänkta för brott och kriminalvårdsstatistik) kan användas för att belysa brottsligheten i ett annat perspektiv. De olika statistikprodukterna redovisas dock efter olika statistiska enheter (t.ex. antalet brott jämfört med antalet lagförda personer) varför direkta jämförelser inte är möjliga.

Ett annat sätt att belysa brottsligheten är genom så kallade offerundersökningar. I offerundersökningar tillfrågas ett urval av människor om de varit utsatta för brott. Sådana undersökningar utförs bland annat av SCB och BRÅ m.fl.

5 Tillgänglighet och förståelighet

¹ För mer information se *Kriminalstatistik 2003*.

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras årligen i årsboken Kriminalstatistik. Kriminalstatistik 2003 (BRÅ-rapport 2004:2) kostar 298 kronor och kan beställas från Fritzes Kundtjänst, 106 47 Stockholm, tfn 08-690 91 90, fax 08-690 91 91, e-post fritzes.order@liber.se

De tabeller som är mest efterfrågade finns tillgängliga på BRÅ:s webbplats på internet: www.bra.se och kan enkelt laddas hem.

Enstaka tabeller över personer lagförda för brott kan kostnadsfritt beställas från BRÅ via kontaktpersonerna för statistiken eller BRÅ, Information och förlag, Box 1386, 111 93 Stockholm, tfn 08-401 87 00, fax 08-411 90 75.

Vissa tabeller publiceras i SCB:s publikationer Statistisk årsbok.

5.2 Presentation

Kriminalstatistisk årsbok innehåller en kortare beskrivning av utvecklingen av lagföringsbesluten med avseende på brottstyper, påföljder, kön, ålder m.m. Publikationen innehåller också en kvalitetsdeklaration och ett 60-tal tabeller. Drygt 20 tabeller rör statistik över personer lagförda för brott. Boken omfattar cirka 250 sidor

År 2002 förbättrades redovisningen av ungdomar (15-20 år) genom att vissa tabeller över personer lagförda för brott kompletterades med en särskild kolumn som redovisar antalet lagförda ungdomar (tabellerna 400, 410 och 420). Dessutom tillkom två nya tabeller som redovisar dels huvudbrott och huvudpåföljd för lagförda ungdomar (se tabell 4.10 i publikation eller tabell 422), dels vårdtidens längd för ungdomar dömda till slutet ungdomsvård (se tabell 4.14 i publikation eller tabell 433) tagits fram.

Pressmeddelanden ges ut i samband med att statistiken är framställd.

På BRÅ:s webbplats presenteras tabellerna efter ett urval av brottstyper, påföljder m.m. Fullständiga tabeller kan enkelt laddas ned till den egna datorn som Excel-filer. Sökning görs under rubriken Lagföringsstatistik. Kommentarer till utvecklingen samt förklaringar och anvisningar till hur resultaten skall tolkas redovisas också.

5.3 Dokumentation

Dokumentationen om statistiken över lagförda personer finns i olika typer av arbetsmaterial.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Statistik presenterad på annat sätt och efter andra av de variabler som lagras i databasen (se avsnitt 1.1) kan specialbeställas. Kostnaden för detta arbete uppgår till cirka 785 kr per arbetstimme för framställningen. Vissa uppgifter är dock sekretesskyddade, varför begäran om datauttag endast kan tillgodoses om den obligatoriska sekretessprövningen medger att uttag kan godkännas.

5.5 Upplysningstjänster

Upplysningar om statistiken och dess innehåll kan fås från

- BRÅ:s statistikenhet, BRÅ, Statistikenheten, Box 1386, 111 93 Stockholm, tfn 08-401 87 00, fax 08-401 87 35, e-post statistik@bra.se
- BRÅ:s informationsenhet, BRÅ, Informationsenheten, Box 1386, 111 93 Stockholm, tfn 08-401 87 00, fax 08-411 90 75, e-post info@bra.se
- BRÅ:s webbplats www.bra.se